א)הא תו למה לי אי לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול קמ"ל י)דמצטרף מרישא א) (דסיפא) שמעת מינה (דקתני כחצי זית בחוץ כחצי זית למחר פסול הא כחצי זית למחר וכחצי זית למחר פיגול) אי לאכול ולהקטיר ג)(דהיא גופא קמ"ל) מדיוקא דרישא שמעת מינה דהשתא מה לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול אמרת לא מצטרף לאכול ולהקטיר מיבעיא אין לאכול ולהקטיר איצטריכא ליה ס"ד אמינא התם הוא דלא כי אורחיה קמחשב אבל הכא דבהאי כי אורחיה קמחשב ובהאי כי אורחיה קא מחשב אימא לצטרף קמ"ל:

הדרן עלך כל המנחות

הקומץ את המנחה לאכול שיריה או להקטיר קומצה ג) א)למחר מודה רבי יוסי בזה שהוא פיגול וחייבין עליו כרת להקטיר לבונתה למחר ג) רבי יוסי אומר ב)פסול ואין בו כרת וחכ"א פיגול וחייבין עליו כרת אמרו לו ד) מה שינה זה מן הזבח אמר להן שהזבח דמו ובשרו ואימוריו אחד ולבונה אינה מן המנחה: **גמ'** למה לי למיתנא מודה רבי יוסי בזו משום דקא בעי למיתנא סיפא להקטיר לבונתה למחר ר' יוסי אומר פסול ואין בו כרת מהו דתימא טעמא דר' יוסי משום דקסבר י)אין מפגלין בחצי מתיר ואפי' רישא נמי

קמ"ל

למה לי אי למידק מינה הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול כגון לאכול חצי זית שירים ולאכול חצי זית קומץ דמצטרפין א): **הא מרישא שמעת מינה.** דלא מצטרפין דקתני רישא דבר שדרכו לאכול אין שאין דרכו לאכול לא: **אי לאכול ולהקטיר.** כלומר דהוא גופיה אתא לאשמועינן דאין אכילה והקטרה מצטרפין: **הא מדוקיא דרישא שמעת מינה.** ה] מדייקינן מרישא דבר שאין דרכו לאכול אם חישב לאכול חצי זית שירים וחצי זית קומץ למחר לא הויא מחשבה כל שכן ו) דלאכול חצי זית שירים ולהקטיר חצי זית קומץ דאין מצטרפין: **דהשתא ומה.** אכילות לא מצטרפות הואיל וחדא חצי אכילה הויא בקומץ אכילה והקטרה מיבעיא דאין מצטרפין: **איצטריך.** לאשמועינן דאין אכילה והקטרה מצטרפין: **דס"ד הכא.** היכא דחישב לאכול חצי זית שירים וחצי זית קומץ לא מצטרפין משום דלאו בכי אורחיה חישב בקומץ אבל לאכול ולהקטיר דבשיריים ז) כי אורחיה חישב ז) אימא לצטרף קא משמע לן:

הדרן עלך כל המנחות

דקדוק שפירשו ה"ר מאיר וה"ר
שמואל בנו זלה"ה:

ח] ו)**וקיימא לן דאוכן שירים אסורין באכילה.** ואי הוו מותרים הוי קומץ מפגל ואי הוו פסולים לגמרי כגון דנטמאו או חישב עליהם לאכלן חוץ למקומן תו לא מצי ט] ח)למידק בעיא בפיגול דהא לא קרב המתיר כמצותו אבל היכא דחסרי מי אמרינן הואיל ואיתנהו קצת לא חשיב פסול וכמו שקרב י) מתיר כמצותו דמי ויכול לקובעו בפיגול בהקטרת קומץ שאם חישב בשעת הקטרה לאכול שיריים למחר איכא בהו פיגול בשיריים או דלמא הואיל יא] ואבודין ט) באכילה הוי כמחשב לאכול דבר שאין דרכו לאכול: **ולאפקועינהו י) מידי מעילה.** דאילו קדשי קדשים מועלין בכל הזבח קודם זריקה אבל משנזרק הדם יב] אימורים לגבוה והבשר לכהנים ואין מעילה אלא באימורין שהן חלק המזבח והבשר אין בו מעילה וגבי מנחה נמי קודם הקטרה יש יג] מעילה אפי' בשירים ולאחר הקטרה אין מעילה בשירים כדתנן בפרק חטאת העוף (מעילה דף ט.) המנחות מועלין בהן משהוקדשו קרב הקומץ חייבין עליהם משום פיגול ונותר וטמא ואין מועלים בשירים וקא מיבעיא להו מהו דתיהוי הך הקטרה יד] דומה לשאר כ) הקטרות למפקע שירים מידי מעילה: **אפי' לר' עקיבא דאמר זריקה מועלת.** דתנן (שם דף ו:) בשר קדשי קדשים וכו' ר"ע אומר אין מועלין בו וחייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא דזריקת דם מועלת ליה לקבוע בפיגול ולהוציאתו מידי מעילה אע"פ שאינה מתירתו באכילה: **מתמה דבר אחר.** שאלו דבאימורין גופייהו ליכא שום פסול: **אפי' לר' אליעזר.** דפליג אדרבי עקיבא: **מנא אמינא לה דתנן הקומץ כו' זה הכלל כו'** עד **פיגול וחייבים עליו כרת.** דאם חישב באחת מן העבודות להקטיר קומצה למחר או כזית מקומצה למחר או לאכול שיריה למחר או כזית משיריה למחר פיגול וחייבין עליו כרת ותני ר' חייא במתניתיה הקומץ את המנחה לאכול שיריה למחר פיגול אבל לאכול ל) כזית משיריה למחר פיגול לא קתני מ"ט לא תני כזית משיריה דהא אכתי לא חסרו שירים עד לאחר קמיצה דאי חסרו קודם קמיצה הויא לה מנחה פסולה ואינה נקמצת כלל ומאי טעמא לא תני או כזית משיריה למחר: **לאו כגון דאיתרמי מילתא דחסרו שיריים אחר קמיצה וקמו להו אכזית וכיון דבמתן כלי ובהילוך והקטרה לא מיתני** מ)**או כזית.** משיריה למחר דהא ככל חסרו להו ולא הוי מצי למיתני הריני מוליך או מקטיר לאכול שיריה למחר דהא שירים וכזית משירים חדא מילתא היא ולא איתרמי ליה כזית נ) דהא חסרו להו אחר קמיצה וקמו להו אכזית הלכך בקמיצה נמי לא תני או כזית ול"ג בשיריה: **הא מני ר' אליעזר היא וכו'.** ה"ג **וכיון דבקומץ לא מתני ליה או כזית בשירים נמי לא תני או כזית.** כלומר כיון דלא מצי למיתני להקטיר קומצה למחר או כזית מקומצה למחר דמחשבה דכזית קומץ לאו כלום הוא ולא מפגלין טו] הלכך בשירים נמי לא תני או כזית באחת מכל ד' העבודות ולא משום טז] דאיסורא ס) שירים דהא לא איירי רבי חייא באיסורא ע) שירים והוה ליה למיתנא בקמיצה ובמתן כלי ובהילוך ובהקטרה על מנת לאכול שיריה למחר או כזית משיריה למחר אלא משום דלא מיתני ליה גבי קומץ או כזית מקומצו למחר הלכך בשירים נמי לא תני או כזית: **אמר ליה אביי.** הא דלא תני רבי חייא או כזית לאו כדאמרת כגון דחסרו שירים אלא שירים איתנהו בעינייהו והאי דלא קתני כזית רבי חייא בשירים משום דסבר כר"א דאמר עד שיקריב את כולו הכא נמי כשחישב אכזית לא הוי פיגול עד שיהא מחשב אכוליה קומץ וכיון דבקומץ לא מיתני ליה או כזית בשירים נמי לא תני ולעולם לא חסרו השירים ומשום הכי תנא סיפא פיגול וחייבין עליו כרת הואיל ולא חסרו השירים אבל היכא דחסרו אימא לך דלא מהניא להו הקטרה למיקבעינהו בפיגול: **ור' אליעזר אומר עד שיקריב את כולו.** דהואיל וכולו כליל בעינן שיהא הכל קרב הכא נמי סבר לא הוי פיגול עד שיהא מחשב להקטיר כל הקומץ דאי אמר הריני קומץ ע"מ להקטיר כזית מן הקומץ או ע"מ לאכול כזית משיריה למחר לא הוי פיגול: **אי ר' אליעזר הוא.** הך ברייתא דר' חייא אמאי קתני בה להקטיר קומצה למחר פיגול: יז] **היא.** דכתיב במילואים פ)אשה הוא דמשמע שלם: **הנך דאיכא גוואי.** דלא יצאו והכי נמי הני דלא נטמאו כשירות דמהניא להו זריקה שבדם הזבח (דמלואים): **מאן שמעת ליה דאמר זריקה מועלת ליוצא.** דהוי כזבח מעלייא לכל עניינים למה שנשתייר לפנים כשר לאכול ונוהג בו נמי פיגול דקתני הכא הנך דאיכא גוואי כשרות דזריקה מהניא ליוצא יח]: **וקאמר נפרסה לא.** דהיינו חסרו שירים יט] אלמא כרב הונא דאמר [יב.] כי חסרו שירים אפילו ר"ע מודה דלא מהניא הקטרה לא להתיר ולא למיקבע בפיגול וכ"ש רבי אליעזר: **ע"א הוא.** בלחם הפנים כתיב. צ)אבל כ] ק)לרבנן לא אתיא הכי משום דקאמר מאן שמעת ליה דאמר זריקה מועלת ליוצא וכו' ובלחם הפנים ליכא זריקת דם: **מי קתני.** בהדיא הא יצאת הנך דאיכא גוואי כשרות למידק דר"ע היא כא]: **אבל יצאת לא.** אמרינן הנך דאיכא גוואי כשרות אלא כולן פסולות ור' אליעזר הוא ובדין הוא דאיבעי ליה למיתני יצאת ולא כב] נפרס ר) והא דקתני נפרס וכו' ולעולם לאו כרב הונא אלא כדרבא דאמר [שם] הקטרה מהניא נמי לחיסרון ואליבא דר"ע לחוד: עד כאן הדקדוק שפירש ה"ר שמואל ואביו ה"ר מאיר:

הקומץ. רבי יוסי אומר כו'. טעמא מפרש בגמ': **מה** כג] **שינה זה מן הזבח.** ששוחטו ע"מ להקטיר אימוריו למחר פיגול: **אינה מן המנחה.** מפרש בגמ' [ע"ב]: **גמ' אין מפגלין בחצי מתיר.** שאם חישב ש)לעבוד למחר עבודת חצי מתיר כד] הוא דפליג ר' יוסי:

קמ"ל

הקומץ את המנחה. לעיל בסוף פרק קמא (דף יב.) דייק מדרבי חייא דלא תני או כזית דלא מצי למידק מהכא דהכא לא איצטריך למיתני או כזית כיון דתנא בפ' קמא: **קמ"ל** דבהאי מודה. והא דבעי למימר בסמוך דר' יוסי דלא כר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר לא דמי דהכא קומץ המנחה חשיב עבודה שלמה כיון שאין יוצא בה בלבונה כדמוכח בכוליה פירקין לקמן וכן פירש בקונטרס בסמוך:

מסורת הש"ס

א) נ"א הא תו למה לי אי לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול קמ"ל דמצטרף מרישא ש"מ אי לאכול ולאכול דבר שדרכו לאכול קמ"ל דמצטרף מסיפא ש"מ דקתני כחצי זית כו'. צ"ק, ב) פי' לפנג וכוני' משובשת כאן ועיין בזבחים לא., ג) מהרש"ק מחק זה, ד) פסחים סג. לקמן יז., ה) דאין מצטרפין. צ"ק, ו) דבשירים ובקומץ. צ"ק, ז) שייך לדף יב ע"ב ושם פי' מן איבעיא להו ואילך. צ"ק, ח) למקבעיה בפיגול. צ"ק, ט) ואסורין. צ"ק, י) ולאפוקי. צ"ק, כ) כשאר. צ"ק, ל) או. צ"ק, מ) [מכאן שייך לדף יב:], נ) אלא כזית. צ"ק, ס) דחסר. צ"ק, ע) באיסור. צ"ק, פ) רש"ק קדש קדשים היא, צ) זהו שסותר דשבי"ם ש"ה, ק) לרבא. צ"ק, ר) לאיפוי נפרסה לאיו. צ"ק, ש) להקטיר למחר עבודת חצי מתיר היא ופליג ר"י נמי אדרשא הס"ד. צ"ק.

מוסף רש"י

ואי לאכול ולהקטיר. כלומר ואי היא גופה קא אתא לאשמועינן דאין אכילה והקטרה מצטרפת ולאו לדיוקא דילה אתאי (זבחים לא:).

סליק פרק כל המנחות

אין מפגלין בחצי מתיר. והקטרת אחד מהן חצי מתיר הוא דאיכא נמי הקטרת חבירו (לקמן טז.).

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פי"ג מהלכות פסולי"מ הלכה א:
ב ב מיי' שם פט"ז הלכה ח:

שיטה מקובצת

ה"ג מצטרפי [לפיגול] אם תרוייהו חוץ לזמנו אלא שלא הקפיד להאריך כל כך כי התם אלא מ"מ מוכח שפיר דמצטרפי וגרסא דהכא נמי ודאית: א] דמצטרף מרישא שמעת מינה אי לאכול ולהקטיר מדיוקא דרישא שמעת מינה השתא מה כו' והשאר נמחק: ב] מודה ר"י כלומר אף ר"י דפליג בסיפא בהא מודה ובגמרא מפרש טעמא: ג] ר"י אומר פסול ואין בו כרת מפורש בגמרא טעמא דר"י משום דאין מתיר מפגל את המתיר קומץ ולבונה שניהן מתירין השירים לאכול לכהנים אחרי שנקטרו שניהן אבל בהקטרת זה בלא זה לא מתאכלי השירים: וחכמים אומרים כו'. א] דסבירא להו דמפגל מתיר מפגל ומתניתין דפרק קמא דקתני הקומץ את המנחה כו' או להקטיר לבונתה סתמא כרבנן: ד] מאי שנא זו מן הזבח שאם זרק את הדם על מנת להקטיר אימורין למחר הוי פיגול אע"ג דשניהם מתירין הבשר דכל כמה דלא מקטרי אימורין לא מתאכלי הבשר: שהזבח כו' שזה אגד בזה דכל כמה דלא מורדיק הדם לא הוי מקטרי האימורין ומעכב זה את זה: ולבונה אינה מן המנחה כלומר אין אגד זה בזה שאין זה מעכב את זה דאי בעי מקטיר קומץ ברישא ואי בעי מקטיר לבונה ברישא והכי מפרש לה בגמרא: ה] שמעת מינה נמי ודדייקינן: ו] כ"ש לאכול: ז] ישב ובקומץ כי אורחיה חישב אימא: ח] שייך לדף שלפני זה: ט] לא מצי למיקבעי בפיגול וחיבות למידק בעיא נמחק: י] שקרב המתיר: יא] הואיל ואסורין באכילה: יב] הדם האימורין: יג] יש בה מעילה: יד] הקטרה כשאר הקטרות לאפוקינהו שירים מידי: טו] מפגלין ביה: טז] משום דחיסור שירים כו' ר' חייא בחיסור שירים: יז] הוא דכתיב במלואים: יח] מהניא ליוצא רבי עקיבא: יט] שירים ש"מ כרב הונא דאמר: כ] אבל הלשון לא משמע הכי וחיבות לרבנן לא אתיא נמחק: כא] דר"ע היא לעולם אבל יצאת והר"א: כב] ולא לתני נפרס והא דקתני נפרס וכו' ולעולם דלא כרב הונא כך נ"ל להגיה וזה הדקדוק כי אינו ברש"י כת"י: כג] מה שנא זו מן הזבח שהשוחטו למתר פיגול: כד] חצי מתיר לא פיגול והך לבונה חצי מתיר הוא דבין הקטרת קומץ ולבונה מתירין השירים: ואפי' רישא נמי. בחישב בהקטרת קומץ עבודת חצי מתיר הוא ופליג ר"י:

א) נראה דל"ל הק"ל דמתיר מפגל את המתיר ומתני' וכו'.